

БҮРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удмын Гэримной орган

№ 134 (3946) 1942 оной июниин 7, воскресенья СЭН 15 МУНГЭН

УБНЭ ТЭЖЭЭЛ ТУХАЙ ЭРТЭЭННЭЭ АНХАРХА

Нүхэр Сталинтай Майн нэгөнэй шриазы дүүргэхын түлээ манай советскэ оройн арад зон бүтэ...

Төд адуу малда олошоруулан тухайн тухай, төлөөнөө ашар олоо үлэмжэ эхээр абасын тухай...

Манай колхозуудай ферма, мал ажалдай бригада бүтэн эдэ шухада зорилгонуудыг заабол шийдэхэд уялгалтай...

Манай «Б. М. Унэн» газеттын мүөөдэрэй номерно «Республикын колхозуудта үбтэ тэмцэл бэлдэхэд тусыбыг дүүргэх тушаа болот...

Хэмжээ-ябуулануудыг түсбэлхэ болото. ВКП(б)-гэй Обкомой Бюро ба БМАССР-эй Совнарком болбол үг...

Энэ 1942 оной үбнэ хуряалгада ба сэлос даралгада болдхэдэ тухаа хэргэлхэ юмэ дары дээрэ...

Итгэжэ сабиаланг халахыгтаа байжаруулга ба үртэн өгэ болгохын зорилгоор тэнтэ олоороо тархса...

Тийхэ, ВКП(б)-гэй Обкомой ба Совнаркомой тогтоомыг бөөлүтэн үбнэ хуряалгыг зөбсөг түгүлдэр утгалтын түлээ бив бүхы хүсэээ гаргал, шүүн!

Англиин авиацида амаршалга эльгээгдэбэ

Англиин агаарай хүснүүдэй штабай начальнин авиациин главно маршал сэр Чарльз Портал ба англииска бомбардировочно авиацине командлагша авиациин маршал Гаррис гэгшэдтэ Улаан Армиин агаарай сэрэгэй хүснүүдэ...

ВКП(б)-гэй Обкомдо

ЗАГАШАДАЙ РЕСПУБЛИКАНСКА МУРЫСӨВӨ ДЭЛГЭРҮҮЛХЭ ТУХАЙ

Загашадайд республиканска мурысөвө дэлгэрүүлхэ тухай Сэлэнгэ аймгай загашадайд үүсхэлье найшаагаад, ВКП(б)-гэй Обкомой Бүрөөгэй тогтооһонинь:

- 1. Загаша агнадаг колхозуудтай ба загашанай заводуудтай байхан номагуудта тус хандалгыг дары зүбшэн хэлсэжэ, бүхы загашадаиде республиканска мурысөвөд хабадуулхыг ВКП(б)-гэй айкмуудыг уялгалла.
2. Эрхим загашанай заводто барюулхын тулаа ВКП(б)-гэй Обкомой дамжуулхын Улаан Туг ба загашанай агнуури эрхилдэг эрхим колхоздо барюулхын тулаа БМАССР-эй Совнаркомой дамжуулхын Улаан Туг биш болгохо.
3. Энэ мурысөөниг хүтэлбэрлхын тулаа Республиканска жюри биш болгохо гэгэлэ: Логушкин - ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь (муруулагшын), Фомин - Совнаркомой муруулагшын-оролгошо, Коряка (Байкалрибтрест), Славуцкий - («Бургадэи» редакци), Бардамов (загашадайд Союзай Обком).

СЭРЭГЭЙ ГУРИМААР МУРЫСЭГТЫ!

Манай республикын колхозууд Бүхэсоюзна соумурысөөндэ оролсожо байна

Тельманэйхидэй уялганууд

ЗАЙГРАП. (Телефоноор абтаба). Манай колхозой малажалдай ферма ба бригадануудар Казакска ССР-эй Алма-Атыиска областийн Курганиска районий Сталингай нэрэмжэтэ артелиин колхознигуудай ССОР-эй колхозно малжалдай бүхы хүдэлмэришальгэ Бүхэсоюзна социалистическэ мурысөөндэ уриялган хандалгыг зүбшэн хэлсэлтэ болобо.

МУРЫСӨӨНЭЙ ШЭНЭ ДОЛГИ ТАТУУЛБА

ИВОЛГА. (Телефоноор абтаба). Бүхэсоюзна социалистическэ мурысөө дэлгэрүүлхэ тухай Новосибирск областийн Больше-Раквоиско МТС-эй хандалга бэлтгэлыг зүбшэн хэлсэжэ ябалда хуада Саянтын МТС-эй трактористнуудай дунда ажаарайзыгбэригэн шэнэ дэбэлхэлэ үүсхэбэ. Мүнөө цэдэ бригада бүрэнхэ суглаанууд үнэргэгдэжэ, тэндэ тракторист бүрэнхэ тус тустаа социалистическэ уялгануудыг абанад.

БАЙГАЛ ДАЛАЙ ДЭЭРЭ

ТУРУНГАЕВО. (Телефоноор абтаба). Прибайкальска районий загаша баридэг бүхы колхознигууд болбол загашанай ажаарайзыгбэригэн хүдэлмэришальгэ республиканигска мурысөө эмхидхэхэ тухай Сэлэнгэ аймгай загашанай хандалгыг зүбшэн хэлсэлтэ зориулагданыг суглаанууд дээрэ зэпти-барыгшанууд тусыбыг «Балор» ноовч урид ба үлгүдэн муруулаха. Үлгүдэнхөө бүрэнхэ бүтэсые хоёр дахин өсхөхэдэ гэхэ мэтын уялгануудыг абжа, загашабарилгана эрхэмнэгдээр элбэгдэ. Турунгатэвска сельсоветэй Сталингай нэрэмжэтэ артелиин 30 шахуу колхознигуудайа бүрэнхэ бригада майн 4-эй үдэр Байгал далайга гараба. Эдлээр болбол болбол соо загаша бариха түсбөө болорхойнон урид дүргэхэ уялга абба. Энэ колхоз болбол загашандаа хамаг бүхы хэрэгсэлнүүдээр бүрэн хангалтан ба загашабарилгын хүдэлмэриг эрхим колхознигуудайа шалын эльгэсэн байна.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОНОО

Июниин 4-эй үдэшин мэдээсэл

Июниин 4-эй туршада фронттын варим участогуудта бага заргын улашанавартай байлаанууд боллоон ба авиациин элбэгтэй ябууланууд хэгдэбэн байна. Курск парлизануудай отряд немецко-фашистска эсэмдэлшэйд урдааа эсэргүүцэн амжалгалтай хэвэн ябуулануудыг халхан хэвэн байна. Парлизанууд горючн халгалаалтай томо склакта добтожло, тэрэниинь шагалгаа. Тус склактыг харуулаха байхан 24 гитлеровц булгадаа үгы хэгдэ. Парлизанууд фронт ошохо харгын халуугаар хэдэн шууга түгээрэй шуугаад гравата ба горючнгай бутылканыуудыг шайжэ. 2 немецкэ танк, ноомо хэрэгсэлтэй 5 автомашина шатаалган ба 50 шахуу немецкэ солдат ба офицерыг хуадаан байна.

„ЛЕСНОЙ“ СОВХОЗОЙ УРЯАГААР

СОСНОВО-ОЗЕРСК. (Манай спецкорроо) телефоноор абтаба). Корроо ба ороочоо улам эхээр тариа таха, мяха тобо ба ажаарайзыгбэригэ түрэй эдлэнгүдэнхэ түгээ тухай Омско областийн «Лесной» гэжэ совхозой колхознигүдэй зүбөө бүхы Советскэ Союзай совхозуудай эрэгтэй ба эсэгтэй мүдэлмэришальгэ хандажа, Бүхэсоюзна социалистическэ мурысөө дэлгэрүүлхэ уриялган энэ парлизануудыг үсүлхыгэ Ярууныг мяханай совхозойхад угаа эхэ дэбэлхэлэйтэйгэр утгалла. Тус хандалга бэлтгэлыг зүбшэн хэлсэжэ танихсанай хүдэлмэриг совхозой мал ба тархан ажал дээрэ хүдэлмэригшэд болбол Бүхэсоюзна социалистическэ мурысөөндэ бүтээдөө оролсохо гэжэ шийдэхэбэ. Тэдээр хадаа Пүрэней Оборонной Комитетэй дамжуулхын Улаан Тугтэ абаха хүндэ эрхэ олохын түлээ уялгануудыг абтаггүйгээр хүдэлмэригшэ ажилдэ. Мүнөө цэдэ Яруунын совхозой трактористнууд оёндөгнөө абанан уялгануудыг

Мүнөө үедэ тракторна бригадануудай хоорондохы мурысөөндэ нүхэр Дымбрыловэй отряд түрүүлжэ ябама, тийхэдэ трактористнуудай амаар амаараа мурысөөндэ тэрэной мүд басаган Балмыхалдай Дымбрылова гэшөө дождоо эрхим хүрри эсөлөө. Халуу зоригтой ба оролдосотой шадмар энэ басаган сүлдэ соо 18—20 час хүртэр ажаллажа, стахановска хүдэлмэриг эрхим жэшэ харуула.

Тракторай бүтээсы улам ехэ болгохо

ПЕТРОПАВЛОВСК. (Манай спецкорроо). Саяан-Усаин МТС-эй трактористнууд болбол Бүхэсоюзна социалистическэ мурысөөндэ олоороо оролсохо байна.

Курск Марксов нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэригшэ байгаа нүхэр Галсан Гармаевай бригада болбол үнэргэгшэ майн 30 хүртэр услово 15 хүртэр трактор бүтээдөө 103 трактор хахалжа бүхы бригадаараа 972 килограмм горючн аригшан байха юм. Итгэжэ стахановскаар, олоороо дэбэлхэлэ түлээ МТС-эй директорин ба политотделэй дамжуулхын Улаан Туг барюулаха.

Тийн мүнөө нүхэр Гармаевай бригада болбол Бүхэсоюзна социалистическэ мурысөөндэ оролсохо. Сталинска вахтада жагсада зуура хэлэ хэдэн шухада уялгануудыг абжа. Жэшээлээр, энэ жэлэй сесон соо услово 15 хүртэр трактор бүтээдөө 500 гектар газар хахалха.

Июниин 5-ай үглөөнэй мэдээсэл

Июниин 4-эй түнхийн туршада фронт дээрэ шухада кубилгалта нууд болсонгүй. Калининска фронттын участогуудай нэгэндэ ябуулгада хэжэ байгаа манай нэгэ часть немецкэ логан сэрэгүүдэй хэдэн атканы сурдаруулан собоо. Дайсан 400 шахуу солдат ба офицерыг алуулса ба шархатуулса гэжээ. Ондоо нэгэ участогта манай боевцууд 170 гитлеровцуудыг, хэдэн хүрч бүү ба пулеметуудыг үгы хэгдэ ба 3 немецкэ танк гэгтэбэн байна. Клинтан Марковцев ба ахалаша лейтенант Салон гэшлэй командо доро ябан летчиугуд дайсанай томо аэродромдо сохилто хэжэ, 20 таран немецкэ самолэт энэ үгы хэгдэ ба нилээд олон самолетуудыг гэгтэбэн байна. Манай самолетууд бүтээдөөр ба заада бусжаа эрээ.

Брянска фронттын участогуудай нэгэндэ дайсанай логан сэрэгүүд манай командын дайшалгыг ж-ж-ж-ж мануу оумэрэн орохо гэжэ оролоон байна. Тийхэдэн манай артиллерист ба пулеметчигүүд гитлеровцуудыг дута табжаа эрэл халуу шангаар буулган байна. Немцуудта 280 хүнөө алуулса ба шархатуулса гэжээ. Түрүншынгэ позициянуудта сугарин арлдаа.

Ахалаша лейтенант Романов гэшын командо доро ябадаг советскэ гвардеец-летчиугудай командирин немецкуудтэ эсэргүүцэн түмэр харгын станцида довтолгоо хэгдэбэн байна. Тийхэ үдэнь тэрэ станци дээрэ дайсанай 3 эшелонныг буулгажа ба 2 немецкэ эилен дүтэлэн эржэ яба. Гвардеец-летчиугудай штурманска ажилдээр гал түрээ ба тэбэрлэгч нүдэ болгожо, тэдэ немецкэ аэроланууд үгы хэгдэбэн байна.

Улаан Армиин агаарай сэрэгэй хүснүүдэй дээдэ ба инженернэ состава сэрэгэй нэрээрэнүүдыг олгохо тухай ССР Союзай Арадай Номиссарнарай Советэй

- ТОГТООЛ ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Советэй тогтоомын: ССОР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1940 оной майн 7-ой Указар ба Гүрэнэй Обороннын Комитетэй 1942 оной январин 22-ой тогтоодоор байгуулагданы сэрэгэй нэрээрэнүүдыг Улаан Армиин дээдэ начальствуиин составай дооро дурсадаан нуруудтаа олгохо:
АВИАЦИОНН ГЕНЕРАЛ-МАЙОРОЙ нэрээрэнгэ Сеноловцев Александр Ивановичта Сулец Владимир Александровичта.
ИНЖЕНЕРНО-АВИАЦИОННО АЛБАНАЙ ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТЫН нэрээрэнгэ Релин Александр Константиновичта.
ИНЖЕНЕРНО-АВИАЦИОННО АЛБАНАЙ ГЕНЕРАЛ-МАЙОРОЙ нэрээрэнгэ Агеев Александр Владимировичта Бибиков Яков Львовичто Винокуров Александр Владимировичта Волков Владимир Ивановичта Волков Георгий Ксенофонтовичто Лосинов Прохор Алексеевичто Мезинов Антон Ивановичта Орехов Владимир Ивановичта Пышков Владимир Сергеевичто Селенев Николай Павловичта Солдатов Алексей Васильевичта Федоров Петр Ивановичта Шувьковский Федор Васильевичто.
ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Советэй түрүүлгшэ И. СТАЛИН.
СССР-эй Совнаркомой хэргүүдыг эрхилгшэ Я. МАДАЕВ.
Москва, Кремль. 1942 оной июниин 3.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДА МАЛАЙ ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭХ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭХЭ ТУШАА БОДОТО ХЭМЖЭЭ-ЯБУУЛГАНУУД ТУХАЙ

СССР-ий Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1941 оной майн 29-ий үеэр гаргалай тогтоолыг бэлдүүлж ба үүбэ хураалга болон сийлос даргача түсэбөө сүм дүүргэхэ абалтай хангалтын зорилгоор БМАССР-ий Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй Обкомой Бюрогой тогтоолыг...

1. Республик дотор 722.04 мянган гектар хадаган сабышаа түсэб баталгаа, тиймхэдээ: а) урдны сабышлага байган 538.4 мянган гектар; б) Харгана бургабануудыг өргөжүүлж ба нямат газарыг хангалга 8.94 мянган гектар шэнэ газар сабышаа; в) шотат хээрлэл ой мөхөн соолх соорхойнууд 32.5 мянган гектар; г) гүрэнэй мөлдэг байган гаварай фондны сабышалангаа 27.1 мянган гектар;

д) хоёрдох сабышлага хэжэ 115.1 мянган гектарга. 2. Халган тэжээлүүдэ 45.0 мянган тонно бэлэдхэхэ гэжэ тогтоох. 3. Малай тэжээлд хэрэгжэхэ олон жэлэй ногооны үрбэ бэлэдхэхэ түсэбөө 3.000 гектарт хэмжээтэйгээр баталга. 4. Дээр дургадан хэмжээлүүдүгээ бэлдүүлгүүдэ БМАССР-ий Наркомзөм. ВКП(б)-гэй айкомүүдэ ба аймгүйсэкомүүдэ уялгалга гээбэл: а) тарга хураалга жэгдөрөн орохо сөг хүртэр үбэ хураалгыг хүсэд дүүргэхэ. Үбэ ногооо сагнаань үнгэртэр сабышангүй байжа ба мүл таршалан сабышлага сооржот хөөрэй хоорондо вадбар хангалга болохогүй.

б) малай бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ болон олон жэлэй ногооны үрбэ халгалга тушаа төгсөхөй хэмжээ-ябуулануудыг 7 хоногой болор соо колхозуудта дүргэж хураа. Түсэбтэ дабаринуудыг бригада бүхэнэй юнион 10-һаа оройтонгүй хүргэхэ. тийгүдэ сабышалан хадаган ба тэжээлэй культуруудай тариалгыг тусгаар үчэстөгүүдэ бригада бүхэндэ даалгана үрөө, тэндэ агро-техническэ заабаринг ёшоор тогтоон харуулалга хэхьмөө уялгалга; в) шотат хээрлэл ой мөхөн соолх соорхой байган сабышаланга халгануудыг тэжээлээр хомор колхозуудта юнион 15 хүртэр хураалга үрбэ гээб. тэндэ юнион 20 хүртэр сабышлага хэхьмөө уялгалга; г) брэн колхозуудта герасивсовска зөөвонюудэ бүрдүүлэн байгуулжа, сабышалан хадаган дээрэ агро-техническэ хэмжээ-ябуулануудыг бэлдүүлжэ; д) сабышаланга газарыг сабырлэхэ, нэг шөбхэ тарааха, уялуу-

риен ба нямат газар халгах хураалгуудыг сабышалан халганууд ба хураалгыг орогнон таргача ябадалыг юнион 10 хүртэр эмхилдэхэ. Сабышалан дээрэ нэг шөбхэ тараангүй оржхо ябадалыг оогдон хорхохо ба эвөөндэ зэмтэй хүнүүдэ хураалган харуусалгада хабаажуулаха. Эвөөнөө хойшо үлөөд байган савгай турша соо үрбэдүрринг сабышалангыг 3 дахин уялгалга; е) сабышалан хадаган дээрэ агуу малай бэлдэхэ ябадалыг оогдон хоржхо, сабышалангаа төв нарнаар хараха сахиха; ж) халган тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө 1942 оной июньн 15 хүртэр сүм дүүргэхэ ба тэрэмнэ байнаар хадагалга абадалыг хангалга; з) брэн колхозуудта үбэ хураалга болон сийлос ба сооржот хэршээл машинануудыг халганууд хураалгыг хангалга хэршээл, тэрэмнэ юнион 20 хүртэр дүүргэхэ; и) шотат хээрлэл ой мөхөн соолх соорхойнууд дээрэ байган машинануудыг ба колхозуудта, МТС ба Сельхозснабай агууланга бэн байган запасной частынуудай тооноыг тодорхойлоор бүрдүлжэ абаад, дүүгүү байгьмөө шотат хээрлэл дээрэ бэлэдхэхэ ба мушпануудыг хоолойн захалга тушаа арда шууд хэмжээ абаха;

к) тракторай ба мори унагааг хүсөөр ябад машинануудыг захалгалтай хамта нар хажуур, тэрмуур аса, буюу, алка дүшэ, мошон шатууууд, тармуурэй норага гэхэ мэте шөөр хэхэ ба хэлбэжэ халгах; л) үбэ хураалгын худалмаринүүдэ механикалдигые үргөөр хэрэгжэ (тракторнуудай зүдэхэ морины юнионануудыг колхозо, 3 морины тармуурта 2 мори хүлгэ, үбэ сомогдоо тон простой механикалдиге гэхэ гэхэ мэтэ); м) малай тэжээлэй керенпюдэй тариалгыг харуулалга тушаа бүхэн колхозуудта зөөвонюудыг эмхилдэхэ ба тэдэйгөө халдгүй байнаар хүдэлгэхэ; н) сабышаланга газарыг перто оруулагүйн тулалга тэндэйгө ногооны сөөсөггэхонь хүдлэхэ байгуульгөөр өргөнлөхө ахиха; о) морины ба тракторна юнионанууд дээрэ худалмаринг колхоз юнионудыг юнион 15 хүртэр тоонон олохо, тэдэйгөө хэхэ ажалтайн тавилуулжа; п) үбэ хураалгын худалмаринг ябах бүх морины юнион 15-һаа оройтонгүй амаралгада тавилга; р) Городлоо шифоч зонгые ба мүн тэрэмнэ малайгай ферманууд дээрэ хүдлэхэ байган колхозуудыг үбэ хураалга ба сийлос дараха худалмаринг хабаажуулаха; с) ургасыг дээрлүүлгөнөй түлөө ажалтайн түсөөнө нэмэж түлэхэ тухай СССР-ий Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолтой зохиолуудан таргача ногоон, тэжээлэй керенпюдэй ба сабышалан хадаганг ургаса абаха тушаа түсэбөө үрбэдүрринг үргөөр бүтэсүүлнэ уялгалга байга юм. Баргааны худалмаринд ябаха байган эхөөрүүлгүүдүд үдээр бүтэсүүлнэ тулалга байга юм. Бугд саг үргэжэ 140—150 процент үргэжэ ба шүүнэн хүсээл маршуудта элбхтэйгээр хабаа халсалга байна. Төд, парторганизацион болон эхөөрэй дүшэ партино-политическэ худалмарин оройтооны агуулангыг байха хуш. Энэ үрбэ халга болон хэршээлүдэй партины зэргэ ороны халга эхөөр хүсээл байгьмөө, парторганизацион зүдөө туналсаа абаадүдэй дээрхө партида орохо абадалаа уялгалгүүдэ байла.

Говна, энэ парторганизацион ВКП(б)-гэй членэй хоёр кандидат байна. Тийн энэ кандидатууд парторганизацион зүдөө анхаралдаггүй дээрхө партины членэй орохо болон халган наараа үнэгэр хэрхнхэй. ВКП(б)-гэй членэй кандидат нхр Алжесова гөтнэ кандидат оролон сагнаа хойшо партида ямаршө двалтагай абаангүг ба янгын худалмаринд дээрлүүлн оооронгүгй байга тушаа. Тэрэпалла худалмарин хэр зэргэ абууланга байха болон нилээд дуудыдаг байха юм. 1942 он халаа немец фашистичкэ үргэ шохотуудыг эсөөрэн бутасохо, советскэ газар дайныг гэхэ үдээр зожууланга эсөөрэн сүлөөлхэ жэл болохо ёготой гэнэн үдэр Сталинэй Майн пэгэнэй приказые үргэн арад нолдо хүсөөгөөр ойтгууригана хамта, манай олонкы партины организацион эрхэн шалгарын хүнүүдэ шалан абаха зэргээр өөдөнгөөр зэргэ үргүүлжэ ба буюу гүдэжэ байна. Эгөөр зарим организацион уялгалга түсөө үлэ партида хушын абаалгыг үбэ халганууд халгалганууд түсөө ойлгохгүй гэдэ, ал ойлгохо байгьмөө хэрэгсөөртэй байхын байга халгалтай. Эвөөндэ баримта болгон Улан-Удын Бурстротрестын даргача эхэн партины организацион абоял.